

افزایش ۱۹ درصدی خانواده‌های تک‌والدی

بر اساس نتایج سرشماری عمومی نفوس و مسکن در سال 1395، از 24 میلیون و 129 هزار و 490 خانواده در سال 1395، ۷.۲ درصد از خانوارهای کشور تک‌والد هستند. این تعداد خانواده، 17 درصد آن‌ها را سرپرست مرد و 83 درصد آن‌ها را سرپرست زن مدیریت می‌کند. این‌ها همه در حالی است که بر اساس سرشماری سال 1390، از بین 21 میلیون و 110 هزار و 481 خانواده، یک میلیون و 471 هزار و 868 خانواده تک‌والدی وجود داشت. یعنی هفت درصد خانواده‌ها در آن زمان تک‌والدی بودند.



به گزارش سلامت نیوز به نقل از صبح نو، از بین آن‌ها ۱۴.۴۸ درصد خانوارها دارای سرپرست مرد و ۸۵.۵۲ درصد خانوارها دارای سرپرست زن بوده‌اند. این ارقام نشان‌دهنده آن است که تعداد خانوارهای تک‌والدی در سال 1395 نسبت به سال 1390 با توجه به افزایش کل خانوارها در فاصله بین دو سرشماری، افزایش 19 درصدی داشته است.

فرزندان بیمار روحی

دکتر فاطمه منفرد، مدرس دانشگاه جامع علمی-کاربردی و دکترای روانشناسی پزشکی است. او در گفت‌وگو با «صبح نو» عنوان می‌کند که «تک‌والدی بودن خانواده، در هر سنی تأثیرات خاص خود را روی فرزندان خواهد داشت؛ بدترین سن و تأثیرگذارترین سن، برای کودکانی که در خانواده تک‌والدی هستند، از سن دو سال تا پنج سال است. درست در زمانی که کودکان از والدین و الگو برداری می‌کنند. در این سن کودکان نیاز دارند تا مورد حمایت و توجه والد جنس مخالفشان باشند؛ یعنی دختر باید مورد حمایت پدر و فرزند پسر مورد حمایت والد مادر قرار بگیرد.»

تک‌والدی بودن می‌تواند برای این فرزندان مشکلاتی ایجاد کند؛ درست در زمانی که فرزند دختر به‌عنوان مثال، نیاز به محبت پدر دارد، اگر نیاز به محبت مردانه‌اش تأمین نشود، از نظر روانشناسی دچار مشکل خواهد شد. این نیاز با توجه اطرافیان مرد مانند، عمو یا پدربزرگ هم تأمین نمی‌شود. در هر لحظه ای نیاز کودکان از طرف والد جنس مخالفش باید تأمین شود.»

نبود والد و روی سن هفت سال اما، از نگاه دکتر منفرد بیشترین تأثیر را دارد؛ «ترک، مرگ و طلاق والدین در سنین پنج تا هفت سال کودکان بیشترین تأثیرات را خواهد داشت. به‌عنوان مثال اگر کودکی در همین سن، والدینش از هم طلاق بگیرند، بیشترین ضربه را خواهد خورد. به‌خاطر حساسیت‌های سنی، کودکان فکر می‌کنند که دلیل طلاق والدین آن‌ها هستند.»

منفرد معتقد است که کم‌تأثیرگذارترین سن خانواده‌ها، سنی است که کودکان آسیبی نمی‌بینند، کودکان تأثیر منفی کمتری را دریافت می‌کنند. این سنی است؛ «از سن هفت سال تا 11 سال، تلفات تک‌والدی بودن خانواده روی فرزندان کمتر است. نه این‌ها؛ که کودکان آسیبی نمی‌بینند، کودکان تأثیر منفی کمتری را دریافت می‌کنند.»

اما تک‌والدی بودن خانواده تنها روی زمان کودکی تأثیر نمی‌گذارد. تلفات خانواده‌ها یکی از نقش‌های پدر یا مادر را نداشته باشد، روی بزرگ‌سالی هم با فرد وجود خواهد داشت؛ «بزرگ شدن کودکانی که یکی از نقش‌های پدر یا مادر را ندارند، روی رفتار و شخصیت تأثیر مستقیمی خواهد داشت. این آمار برای همه افراد یکسان نیست، اما آن‌ها از نظر روحی و عاطفی به این دلیل که بخشی از نیازشان تأمین نشده است، کمبود دارند. کودکانی که در خانواده تک‌والدی بزرگ می‌شوند همیشه ترس از دست دادن دارند.»

او تأکید می‌کند: «این موضوع در جلسات روانشناسی همیشه یکی از مباحثی است که ما برای شخصیت‌شناسی مورد بررسی قرار می‌دهیم. کودکان تک‌والدی و والدی؛ در زندگی زناشویی خود یا نسبت به همسر خود منفعل‌اند یا این‌ها؛ که جاذبه زیادی به آن‌ها دارند.»

استاد دانشگاه به آمار سرپرستی جنسیت اشاره می‌کند: «ها هم اشاره می‌کند؛ خانواده‌ها؛ که سرپرست خانواده پدر دارد، فرزند تربیت می‌کند که مقتدرتر است. مقتدرتر بودن مورد تأیید جامعه است. فرزند این خانواده شاید در جامعه موفق‌تر باشد ولی احساسات و عواطف زنانه را درک نکرده است.»

در خانواده‌ها؛ که زنان هم سرپرست خانواده هستند، فرزندان صدمات زیادی می‌بینند؛ «نیاز هر

خانواده‌ها؛ ای است که از پدر بهره‌مند شود. پسری که تحت سرپرستی زن است و از رفتار مردانه به دور است و بیشتر تحت تأثیر زنان است، رفتار مردانه در او رشد نخواهد یافت. او در آینده حتماً آسیب خواهد دید.؛

منتظر افزایش آسیب‌ها باشیم

شاید نخستین تأثیری که ممکن است پدر و مادر و روی فرزندان‌شان داشته باشند، روی شکل‌گیری شخصیت و روحیات اوست؛ اما تغییر شکل خانوادگی؛ روی جامعه هم تأثیرگذار است.

دکتر امان‌الله قرایی؛ مقدم، کارشناس اجتماعی و استاد دانشگاه با اشاره به آمار آسیب‌های اجتماعی در گفت‌وگو با صبح‌نو؛ عنوان می‌کند: یکی از دلایل بروز آسیب‌های اجتماعی مربوط به خانواده است. بر طبق آمار، آسیب‌های اجتماعی در فرزندی که در خانه‌های آن نزع وجود دارد، بد سرپرست هستند، تک‌والدی هستند؛ یا بدون خانواده هستند، وجود دارد. خانواده نیاز به بعد دارد. بعد خانواده سالم در پدر و مادر، هر دو با هم است. قرایی؛ مقدم تأکید می‌کند؛ فرزندی که در خانواده‌های تک‌والد رشد پیدا می‌کند، با درصد بیشتری هم جذب ناهنجاری‌ها می‌شوند؛ درصد بالایی از افرادی که به سمت اعتیاد، فحشا؛ یا دزدی جذب می‌شوند، عضو خانواده‌های تک‌والد و بی‌خانواده هستند. رشد خانواده‌های تک‌والد خطرناک است و حتی در آینده می‌تواند باعث افزایش آسیب‌های اجتماعی شود.؛

از نظر کارشناس اجتماعی خانواده‌ها؛ ای که سرپرست خانواده زن است، در معرض آسیب بیشتری هم هست؛ وجود اقتدار پدر در هر خانواده؛ ای لازم است. اقتدار مردانه می‌تواند جلوی گرایش فرزندان به بسیاری از آسیب‌ها و لغزش‌ها را بگیرد.؛

شکل‌گیری شخصیت، روحیات و آینده درخشان یک نفر نیازمند معماری پدر و مادر هر دو با هم است. معماری زمانی مهندسی دقیقی خواهد داشت که خانواده در چارچوب تعریفی سنتی قرار داشته باشد.